

De ondernemer is dyslectisch

Frits Prakke

Wat onderscheidt een ondernemer? In de techniek is hij de innovator, de man met de X-factor, die met zijn uitvinding markten veroverd. Voor het Nederlandse Innovatieplatform is de ondernemer de drager van de kenniseconomie, degene die ons land een hoge plaats moet bezorgen op de internationale ranglijsten van concurrentiekracht. Sociologen weten dat ondernemers vaker dan gemiddeld buitenstaanders zijn, bijvoorbeeld migranten. Maar ze vormen geen sociologische categorie. Voor de economen is de ondernemer de man met *animal spirits*, de belangrijkste verklarende factor voor economische groei. En voor de feministen is de ondernemer een 'zij'. Maar tot op heden is er weinig overtuigend wetenschappelijk onderzoek naar de aard van de ondernemer en hoe deze valt te stimuleren. We weten vrij goed hoe je een professor in de natuurkunde of een concertpianist selecteert en opleidt, maar niet een onderne-

Frits Prakke is adviseur technologiebeleid en innovatiemanagement en verbonden aan Merit, universiteit van Maastricht

mer.

Julie Logan, professor in ondernemerschap aan de Cass Business School in Londen, heeft daar nu verandering in gebracht. Zij onderzocht een steekproef van 139 succesvolle bedrijfseigenaren en ontdekte dat 35 procent duidelijk dyslectisch was, tegen tien procent van de rest van de bevolking. Dat is opmerkelijk, omdat dyslexie een

forse handicap betekent voor een succesvolle schoolcarrière. Het resultaat is vaak een gebrek aan diploma's en mogelijk schade aan het zelfvertrouwen. Dat bemoeilijkt iedere loopbaan. Ter vergelijking: van succesvolle managers in grote bedrijven lijdt slechts één procent aan dyslexie.

Volgens Julie Logan ontwikkelen dyslectici, ter compensatie van hun gebrekkige schrijf- en organisatievaardigheden, alternatieve cognitieve strategieën. Deze zijn juist van belang voor het functioneren als ondernemer. De dyslectische ondernemers in de steekproef beschikten over uitzonderlijke vaardigheden op het gebied van mondelinge communicatie, het omgaan met complexe problemen, delegatie van verantwoordelijkheden en mensenkennis. Van kinds af aan zijn dyslectici afhankelijk geweest van anderen voor belangrijke taken en zij hebben geleerd wie wel en wie niet te vertrouwen. Ter compensatie van de taalachterstand zijn de beeldende cognitieve functies extra ontwikkeld.

Amerikanen zeggen dat iemand minstens twee keer failliet moet zijn gegaan om een goede ondernemer te worden. Welnu, de dyslecticus heeft vaak ettelijke 'faillissementen' doorstaan alvorens de school te verlaten. Ze zijn niet alleen uitgerust met alternatieve cognitieve strategieën, maar ook met een flinke dosis volharding.

Het is logisch dat de dyslectische ondernemerstalenten bij de keuze van een loopbaan de voorkeur geven aan het mkb boven de traditionele of ambtelijke organisaties. De ontwikkeling van de Nieuwe Economie, gebaseerd op de complexe en steeds meer visueel georiënteerde informatie- en communicatietechnologie, heeft de laatste jaren veel nieuwe kansen geboden.

De vraag is of het Nederlandse onderwijssysteem, ondanks alle vernieuwingen, voor dit soort talenten voldoende alternatieve routes biedt. Wees in ieder geval een goede ouder als jouw brugklasser thuiskomt met een drie voor taal op zijn kerstrapport. **tv**